

Välkommen till Änggärdet

Prospekt

April 2013

Sveriges första ekoenhet

På gården Änggärdet i Sörmland bygger vi Sveriges första ekoenhet. En plats där du som medlem erbjuds gemenskap, ekologiskt boende, en hållbar livsstil, närhet till naturen och matsäkerhet. En möjlighet att själv bli en del av omställningen till ett mer hållbart och resiliентt samhälle. Och samtidigt uppleva glädjen och styrkan i att arbeta tillsammans med andra mot ett gemensamt mål.

Mycket tyder på att vi är på väg in i en framtid präglad av ökad konkurrens om energi och andra resurser, liksom ekonomisk instabilitet och ett förändrat klimat. I ljuset av detta fungerar Änggärdet både som en beredskap för att kunna anpassa oss till en värld i förändring och ett sätt att minska våra anspråk på såväl jordens som andra människors resurser.

De första matodlingarna har redan anlagts, vi har skaffat bin och värmer numer våra bostäder med ved från den egna skogen. Ett första ekologiskt parhus beräknas stå klart under 2013. I takt med att vår förening växer och fler flyttar ut till gården kommer graden av självförsörjning att kunna öka och medlemmarna få tillgång till allt mer närproducerad och hälsosam mat.

Änggärdet arbetar också med att fördjupa och sprida kunskaper om en hållbar livsstil, permakultur, odling och ekologiskt byggande, bland annat genom att arrangera kurser för allmänheten. Vår ambition är också att inspirera och hjälpa till med bildandet av nya ekoenheter.

Att samarbeta med liknande projekt och framför allt med det närliggande samhället är en annan viktig målsättning. Redan i dag finns goda relationer med den intelligande byn Skebokvarn och dess bygdeförening. Kring Änggärdet har ett nätverk vuxit fram av lokala bönder och hantverkare.

*En **ekoenhet** är en gemenskap som kombinerar boende samt mat- och energiproduktion enligt ekologiska principer. Produktionen sker med ett kretsloppstänkande där näringsämnen återförs till marken.*

En ekoenhet erbjuder sina medlemmar ett naturnära boende till ett överkomligt pris.

Resiliens kan beskrivas som ett systems förmåga att stå emot och återhämta sig

från påfrestningar. För Änggärdet innebär resiliens långtgående mat- och energisäkerhet, bra sociala nätverk och en välorganiserad ekoenhet.

Permakultur är ett sätt att designa en plats med naturen som förebild. I permakultur finns en strävan efter att låta växter, träd, djur och byggnader samverka och dra fördel av varandra.

ÄNGGÄRDET

Änggärdet ligger i utkanten av byn Skebokvarn, 9 kilometer från Flen. Gården är på 22 hektar och består av odlingsmark (8 hektar), skog (5 hektar) samt betesmark (7 hektar). På marken finns bostadshus, uthus, lada, stall, fårhus, verkstad och vagnslider.

Genom marken rinner en å som förbinder sjön Nedingen med Båven – Sörmlands största insjö. I Båven har vi vår båt (400 meter). En fin allmän badplats finns på gångavstånd (1 km).

Närområdet består av typisk Sörmlandsnatur med ett böljande landskap där det finns bra bär- och svampmarker. I området finns ett rikt djurliv med gott om älg, dovhjort och rådjur. Båvens sjösystem har en av Europas största populationer av fiskgjuse.

Man tar sig till Skebokvarn med antingen bil, eller SJ-tåg/pendeltåg via Flen eller Gnesta och därefter buss till Skebokvarn. Res-tiden från Stockholm C är cirka två timmar.

Närmaste tätorten är Flen (9 km), där finns affärer, restauranger, serviceinrättningar, skola och barnomsorg.

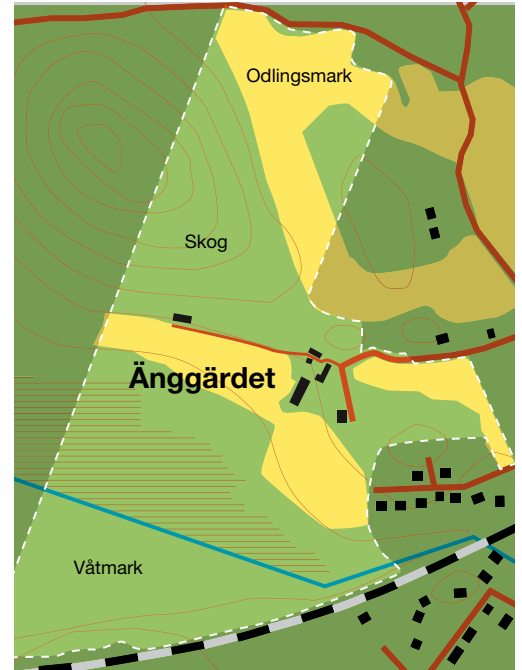
Bakgrund

Sökande efter en plats att bygga upp en ekoenhet på startade år 2007 och 2009 köptes gården Änggärdet av sex av föreningens medlemmar. År 2011 förvärvades gården av Änggärdets ekonomiska förening som nu driver och utvecklar gården.

ORGANISATION

Som medlem i föreningen delar du ansvaret för driften av marken, skogen och de gemensamma byggnaderna tillsammans med resten av föreningens medlemmar.

Arbetet i föreningen organiseras genom arbetsgrupper. Som medlem ingår du i en eller flera arbetsgrupper. Utöver vårt eget arbete på

gården arrangerar vi kontinuerligt arbetshelger, informationsdagar och kurser för allmänheten. Kurser har bland annat hållits i ekologiskt byggande, permakultur, biodling, naturligt skogsbruk och lokalekonomi.

Vi beräknar att det kommer att finnas plats för högst 30 medlemmar med den mark som vi nu äger. Insatsen för att bli medlem i föreningen är för närvarande 140 000 kronor.

Den sociala delen av Änggärdet är central och vi lägger därför stor vikt vid demokratiska former för beslut, bra kommunikation, utveckling av gruppens dynamik samt konflikthantering.

Företagarnätverk

Som medlem i Änggärdets ekoenhet har du chansen att utveckla din egen verksamhet eller tillsammans med andra i föreningen utveckla produkter och tjänster som stimulerar en hållbar utveckling. Möjligheter finns att få tillgång till verkstad eller att skapa kontorsplatser för distansarbete.

Samarbeten

Änggärdet samarbetar med liknande projekt över hela världen och är en del av den svenska ekoby rörelsen, ERO, samt Global Ecovillage Network, GEN.

MAT

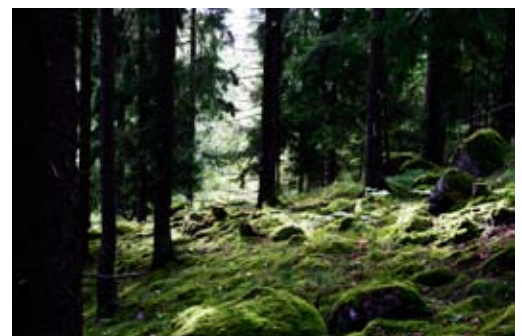
På Änggärdet finns odlings- och betesmark på totalt 15 hektar. Målsättningen är att på denna mark nå en så hög grad av självförsörjning som möjligt. Omkring 30 personer beräknas kunna få en stor del av sin mat från marken.

I dag odlas framför allt grönsaker på Änggärdet. Utöver det har vi börjat bygga upp en fruktträdgård. Vi håller även bin.

Som medlem har du stora möjligheter att engagera dig i de gemensamma odlingarna. Du får även tillgång till en egen odlingslott.

Mat- och energisäkerhet

Priset på energi och andra resurser förväntas stiga kraftigt framöver. I kombination med ökade klimatförändringar kommer detta sannolikt få en stor påverkan på priset och tillgången på mat. Änggärdet har som mål att bygga upp en långtgående mat- och energisäkerhet för föreningens medlemmar. Både genom egna odlingar och djurhållning, till exempel av höns och får. Utöver detta avser föreningen att fördjupa samarbetet med andra lokala leverantörer samt kunna fungera som ett inköpskooperativ. Den skogsmark som föreningen äger i kombination med produktion av förnybar energi i form av vind- och solkraft erbjuder energisäkerhet.

BOENDE

I slutet av 2012 godkände Flens kommun en ny detaljplan som ger goda förutsättningar att uppföra nya hus i attraktiva lägen på Änggärdet.

I nuläget gäller det att bygga själv eller tillsammans med andra. Varje medlem har rätt att utan något extra kostnad uppföra bostad på marken utifrån detaljplanen. Du väljer själv hur mycket eget arbete du vill ska läggas på byggandet sin bostad, allt ifrån att göra det mesta själv till att överlåta bygget helt åt någon annan. Det första huset, ett parhus, började byggas våren 2011 och beräknas stå klart under 2013.

Bostäderna byggs med så ekologiska metoder och material som möjligt och på ett sätt som gör att de kan tillgodogöra sig passiv värme. I vissa fall kan byggmaterial tas direkt från gården, exempelvis i form av virke och lera. Gemensamma funktioner såsom storkök, gästrum, samlingslokal, förråd, tvättstuga, bastu med mera finns på gården eller är under uppbyggnad vilket gör att bostäderna kan byggas mindre och billigare.

Ett boende kan se ut på många sätt – till exempel eget hus, parhus, kollektivhus, stuga, vagn – men en förutsättning för att kunna bli medlem är att man både har en ambition och en förmåga att skaffa en bostad på Änggärdet.

NÄSTA STEG

Vill du veta mer om Änggärdet eller bara hålla dig uppdaterad om hur projektet utvecklas? Anmäl ditt intresse via www.anggardet.se eller skicka ett mejl till anggardet@avbp.net. När du anmäler ditt intresse kommer du att bli inbjuden till informationsmöten samt de besöks- och arbetsdagar på gården som regelbundet arrangeras.

FRÅGOR OCH SVAR

Hur blir jag medlem i Änggårdets ekoenhet?

Steg ett är att komma ut och arbeta med oss. Att bli medlem är en process som bör få ta lite tid. Genom att vara med på arbetshelger och engagera dig i någon av våra arbetsgrupper får både du och vi chansen att lära känna varandra. När tiden är mogen söker du medlemskap. Föreningen behandlar därefter din ansökan på ett medlems- eller styrelsemöte. Om föreningen väljer in dig betalar du din medlemsinsats och kan sedan stolt titulera dig Änggårdet-medlem.

Vad krävs för att jag ska kunna bli medlem?

Det viktigaste kriteriet är att du trivs och fungerar bra i den arbetsgemenskap som Änggårdet utgör. Utöver det vill vi att du har som ambition att inom en överskådlig framtid göra Änggårdet till din boplats och att du har förmågan att leva upp till denna ambition.

En mer utförlig redogörelse av vad som förväntas av dig som medlem finns i medlemsansökan.

Vad kostar det att vara medlem?

Att bli medlem i föreningen innebär att du betalar en medlemsinsats på 140 000 kronor. Medlemskapet är individuellt och därmed betalas även insatsen individuellt. Insatsen betalas tillbaka vid eventuellt utträde. Varje månad betalar varje en medlem en medlemsavgift som täcker gårdens driftkostnader (el, värme, underhåll, telefon, internet etc). För tillfället är denna avgift 600 kronor/månad.

Vad får jag som medlem?

- Gemenskap
- Delägarskap i skog och mark.
- En plats att bygga en bostad på.
- Del i den mat och energi som produceras på gården.
- Rekreation, ett ställe att koppla av på.
- Boende i gårdens gemensamt ägda hus.
- Tillgång till gemensamma lokaler.
- Egen odlingslott på cirka 100 kvm.
- Möjlighet att arrendera mark/lokaler och bedriva näringsverksamhet.

Vad krävs av mig som medlem?

Förutom att dela projektets syfte och mål krävs ett engagemang i föreningen. Det innebär att vara med i någon av föreningens arbetsgrupper och att delta på gemensamma arbetsdagar. För närvarande förväntas varje medlem delta på minst fyra arbetshelger.

Änggårdets ekoenhet eftersträvar en flexibilitet som gör det möjligt för varje medlem att engagera sig utifrån sina förutsättningar, samtidigt som ansvaret för utveckling och underhåll av Änggårdet delas så lika som möjligt mellan föreningens medlemmar. Detta kan innebära att den som förvärvsarbetar mycket och därmed har mindre tid att spendera på gården kan bidra med kapital i stället för tid.

Vem bestämmer när, var och hur jag som medlem får bygga bostad?

Byggandet på Änggårdet regleras dels av gällande detaljplan, dels av föreningen som har rätt att ställa krav på vilken typ av hus som byggs och hur detta görs.

Hur gör jag om jag vill gå ur föreningen?

Du begär utträde ur föreningen. Vid utträdet återbetalas den insats du betalade när du gick med.